

MOHÁCS 1526–2026
REKONSTRUKCIÓ ÉS EMLÉKEZET

ÚJ KORSZAK HATÁRÁN

Az európai államok hadügye és hadseregei
a mohácsi csata korában

Szerkesztette
B. SZABÓ JÁNOS ÉS FODOR PÁL

ÚJ KORSZAK HATÁRÁN:
AZ EURÓPAI ÁLLAMOK HADÜGYE ÉS HADSEREGEI
A MOHÁCSI CSATA KORÁBAN

MOHÁCS 1526–2026
REKONSTRUKCIÓ ÉS EMLÉKEZET

Sorozatszerkesztő
Fodor Pál és Pap Norbert

**ÚJ KORSZAK HATÁRÁN:
AZ EURÓPAI ÁLLAMOK HADÜGYE ÉS HADSEREGEI
A MOHÁCSI CSATA KORÁBAN**

Szerkesztette

B. Szabó János és Fodor Pál

MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Budapest
2019

A kötet a Magyar Tudományos Akadémia
Kiválósági Együttműködési Programjának
„Mohács 1526–2026: Rekonstrukció és emlékezet” című
(az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont és a Pécsi Tudományegyetem
együttműködésében megvalósuló) projektje keretében készült

© Szerzők, 2019

© MTA BTK, 2019

ISBN 978-963-416-181-3

ISSN 2676-895X

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a nyilvános előadás,
a rádió- és televízióadás, valamint a fordítás jogát, az egyes fejezeteket illetően is

Kiadja az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Felelős kiadó: Fodor Pál főigazgató
Nyomdai előkészítés:
Séd Kft., MTA BTK Történettudományi Intézet
tudományos információs témacsoport
Vezető: Kovács Éva
Képszerkesztő: Kocsis Gabriella
Térképek: Nagy Béla
Borító: Horváth Imre
Tipográfia: Marafkó Bence, Zsigmondné Balázs Ildikó
Nyomdai munka: Séd Kft., Szekszárd
Felelős vezető: Dránovits Anna

Tartalom

FODOR PÁL	
Előszó	7
B. SZABÓ JÁNOS	
Bevezetés	9
FODOR PÁL	
Az Oszmán Birodalom hadszervezete és hadserege (1500–1530)	13
SASHALMI ENDRE	
A Moszkvai Fejedelemség hadszervezete és hadserege (1462–1533)	37
SZOKOLA LÁSZLÓ	
A Lengyel–Litván Államszövetség hadszervezete és hadserege (1501–1531)	51
B. SZABÓ JÁNOS	
A Magyar Királyság hadszervezete és hadserege (1490–1529)	67
PÉTERFI BENCE	
A Német-római Birodalom hadszervezete és hadserege (1493–1532)	93
F. MOLNÁR MÓNIKA	
Az itáliai államok hadszervezete és hadseregei (1494–1526)	121
GYÖRKÖS ATTILA	
A Francia Királyság hadszervezete és hadserege (1494–1534)	139

KORPÁS ZOLTÁN	
A Spanyol Monarchia hadszervezete és hadserege (1492–1537)	155
IGAZ LEVENTE	
A Portugál Királyság hadszervezete és hadserege (1495–1541)	181
BÁRÁNY ATTILA	
Anglia hadszervezete és hadserege (1485–1547)	201
BÁRÁNY ATTILA	
Skócia hadszervezete és hadserege (1488–1547)	225
BUZÁS GERGELY	
A késő középkori európai erőépítészet és Magyarország (1450–1526) . . .	233
Szerzők	255
Képjegyzék	257
Személynévmutató	259
Földrajzinév-mutató	265
Képmelléklet	273